

**ВПЛИВ ОБЛАДНАННЯ НА ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ ТА ЯЙЦЕВУ
ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЕЙ НЕСУЧОК В УМОВАХ ТОВ
«БАШТАНСЬКА ПТАХОФАБРИКА»**

*В.М. Кривошилик, студент, hardscript2013@gmail.com
Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Стародубець О.О.
Миколаївський національний аграрний університет*

У статті розглянуто та досліджено сучасний стан технічного оснащення пташників та його вплив на збереженість та яйцеву продуктивність курей несучок кросу "Браун Нік" в умовах ТОВ "Баштанська птахофабрика".

Ключові слова: генотип, несучка, крос, несучість, "Хеллманн", "Ніжинсільмаш", "Техна".

Постановка проблеми. Виробництво харчових яєць у нашій країні, особливо в останні роки, було суттєво удосконалене в напрямку підвищення економічної ефективності виробництва та поліпшенні якості продукції.

Ефективність роботи птахівничих підприємств значною мірою залежить від раціонального використання виробничих ресурсів і, зокрема, від стану матеріально-технічної бази виробництва. Технічне оснащення пташників є таким самим важливим для галузі, як і використання високопродуктивних кросів та контролювана годівля птиці [2].

На підприємствах з виробництва харчових курячих яєць велика кількість кліткового обладнання відпрацювало амортизаційний термін та морально застаріло, що не дає змогу впроваджувати новітні технології утримання птиці. Високі затрати енергетичних і кормових ресурсів при експлуатації такого обладнання збільшують собівартість продукції птахівництва і знижують її конкурентоспроможність.

Велике економічне значення для підвищення ефективності птахівництва має запровадження у виробництво нових наукових розробок: технологічного обладнання з інноваційними рішеннями, переривчастого освітлення, примусової линьки, глибокої переробки м'яса, яєць, біоконверсії відходів тощо [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Технологія виробництва харчових яєць базується на таких основних принципах [5]:

- 1) використання гібридних курей у період їх найвищої продуктивності (від 22 до 74 тижнів життя);
- 2) утримання курей-несучок у сучасних кліткових батареях;
- 3) годівля курей повнораціональними сухими комбікормами;
- 4) утримання птиці у пташниках великої місткості з оптимальним мікрокліматом та диференційованим освітлювальним режимом;
- 5) рівномірне цілорічне виробництво яєць у відповідності з технологічним графіком.

Пташники обладнують комплектами технологічного обладнання для кліткового вирощування ремонтного молодняку несучих курей (КБУ -3, БКМ-3, Р-15, БГО - 140 та інші) [4].

На великих птахофабриках, або птахофермах виробництво яєць може бути організоване по принципу замкненого циклу. Технологічний процес при цьому в господарстві включає в себе підготовчі та основні операції: виробництво інкубаційних яєць, їх інкубацію, вирощування ремонтного молодняку для укомплектування батьківського та промислового стада, виробництво харчових яєць і випуск готової продукції.

Кліткове обладнання в пташниках використовують як вітчизняного, так і закордонного виробництва: "Хеллманн" - один пташник (5 батарей по 5 ярусів) із розмірами клітки: глибина - 50 см, ширина - 50,25 см, висота - 40 см; щільність посадки - 7 гол. в клітці або 0,35 м /гол.; "Ніжинсільмаш" - 1-й пташник (7 батарей по 4 яруси), 2-й пташник (дві 3-х ярусні і п'ять 4-х ярусних батарей), 3-й пташник (5 батарей по 5 ярусів), розміри клітки: глибина - 50 см, висота - 45 см, ширина - 60 см; щільність посадки - 7 гол. в клітці або 0,42 м²/гол.; "Техна" - один пташник (6 батарей по 5 ярусів), розміри клітки: глибина - 61 см, висота - 45 см, ширина - 64 см; щільність посадки: 7 гол. в клітці або 0,54 м /1 гол. [6].

Постановка завдання. Метою дослідження було проаналізувати вплив обладнання на показники збереженості та яйцевої продуктивності курей несучок.

Матеріали і методика досліджень. Дослідження проводились в умовах ТОВ «Баштанська птахофабрика». Досліджувалось збереженість та яйцева продуктивність курей-несучок за утримання з використанням обладнання різних виробників.

Результати досліджень. В даний час у господарстві, в основному, використовують курей кросу "Браун Нік". Птиці ліній батьківської форми мають коричневий колір оперення з чорними пір'їнами на крилах і хвості. Вони - носії гену золотистості.

Збереженість та яйцева продуктивність курей несучок (52 тижні експлуатації) за різних умов утримання представлені в таблиці 1.

На підприємстві ТОВ «Баштанська птахофабрика» порівнювали 2 способи утримання "Техна" та "Ніжинсільмаш" .

ТЕХНА має серед птахівників усталену репутацію виробника надійного, міцного, легкого в роботі і, що найголовніше, економічно ефективного обладнання для птахофабрик м'ясного та яєчного напрямків, господарств, що утримують батьківське стадо та вирощують ремонтний молодняк.

Донедавна вітчизняні птахофабрики були оснащені, здебільшого, каскадними триярусними батареями БКН-3А для утримання курей-несучок виробництва ВАТ "Ніжинсільмаш. Нині вказані типи батарей практично не виробляються, за винятком продукції Туреччини. Основними вадами каскадних батарей є низька ефективність викорис-тання об'єму приміщень і отримання рідкого посліду. Останнє призводить до забруднення навколишнього середовища і створення озер рідкого посліду в зоні великих птахофабрик. Характерною особливістю виробництва кліткового обладнання на сучасному етапі є повернення до випуску прямоточних батарей і збільшення кількості поверхів до 7–8 шт.

Збереженість та яйцева продуктивність курей-несучок за різних умов утримання

Показник	Клітка	
	Ніжинсільмаш	Техна
Кількість курей, гол.:		
на початок періоду	43380	57204
на кінець періоду	37171	48905
Збереженість, %:		
з урахуванням падежу	91,1	92,3
з урахуванням відходу	85,7	85,5
Валовий збір яєць, шт. яєць	10569441	14277400
Несучість, шт. яєць:		
на початкову несучку	243,6	249,6
на середню несучку	262,4	269,1
Маса яйця, г:		
на початок яйцекладки	45,8	45,9
45 тижн.	64,1	65,2
Маса яйця 1000 шт. яєць, кг	580,8	793,1

Першими в Україні розроблені та поставлені на виробництво в 2001 році прямоточні батареї ТОВ "Техна" (м. Кагарлик Київської обл.).

ТЕХНА – один з небагатьох виробників обладнання для промислового птахівництва у світі, що виробляє весь спектр птахівничого устаткування, та ще й здійснює це на власних виробничих потужностях. Більше того, ми контролюємо якість вхідної сировини та готової продукції у власній лабораторії. А це – гарантія відповідності встановленим стандартам виробництва. На виробничих підприємствах ТЕХНА впроваджена система менеджменту якості, що відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001: 2015.

Устаткування для утримання птиці в клітках являє собою комплексну розробку всіх виробничих систем - від системи годівлі і системи створення оптимального мікроклімату в приміщенні до автоматичних систем управління і контролю процесу.

За допомогою обладнання для кліткового утримання птиці, виготовленого компанією ТЕХНА, вдається скоротити матеріальні та кормові витрати виробництва, підвищити його рентабельність.

Збереженість поголів'я курей-несучок з урахуванням падежу, які знаходились в період яйцекладки в кліткових батареях "Техна", була на 1,2% більше у порівнянні із збереженістю поголів'я курей-несучок, які утримувались в кліткових батареях "Ніжинсільмаш".

Несучість на початкову несучку в пташнику із обладнанням "Техна" становила 249,6 шт. яєць, що на 6 шт. яєць більше у порівнянні із даним показником в пташнику із обладнанням "Ніжинсільмаш". Така ж

закономірність спостерігається і за показником несучості на середню несучку, де різниця складає 6,7 шт. яєць.

Важливим показником яєчної продуктивності сільськогосподарської птиці є маса яєць, від якої, в значній мірі, залежить результативний показник яєчної продуктивності – маса яйця. Аналіз результатів досліджень стосовно маси яєць дав можливість констатувати, що цей показник за різних систем утримання (кліткові батареї різної конструкції) має більш сталий характер. Так, маса яєць курей-несучок на початку яйцenessності складала 45,8-45,9 г, а в кінці даного періоду, у 45 тижні - 64,1-65,2 г.

Маса 1000 шт. яєць, які було вироблено курками-несучками при використанні обладнання "Техна", становило 793,1кг, що на 212,3 кг більше у порівнянні із даним показником за умови використання обладнання "Ніжинсільмаш".

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, встановлено, що кращі показники збереженості і яєчної продуктивності курей-несучок кросу "Браун Нік" одержано за умови використання обладнання "Техна", що дає підставу рекомендувати керівництву підприємства скоригувати у подальшому використання наявного обладнання для експлуатації курей-несучок конкретного кросу.

Список використаних джерел

1. Богачик О.Г. Добробут курей-несучок при інтенсивній системі утримання та шляхи його покращення. *Ефективне птахівництво*. 2008. №12. С. 24-28.
2. Бородай В. П., Сахацький М. І., Вертійчук А. І. Технологія виробництва продукції птахівництва. Вінниця: Нова Книга, 2006. 360с.
3. Довідник птахівника / [М.І. Сахацький, І.І. Івко, І.А. Іонов та ін.]/ Під редакцією М.І. Сахацького.- Харків, 2010. 60 с.
4. Коваленко Г. Яєчна птиця для широкого кола споживачів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://agroua.net/animals/catalog/ag-10/a-11/info/aig-66/>.
5. Птахівництво і технологія виробництва яєць та м'яса птиці / [В.І. Бесулін, В.І. Гужва, С.М. Куцак та ін.]. Біла Церква, 2003. 448 с.
6. Статник І.Я. Яєчна птиця [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ptahy.org.ua/sptahy.php?nomer_j=5&statya_nomer_j=2&ns

V.M. Krivoshlik. INFLUENCE OF EQUIPMENT IS ON STORED AND PRODUCTIVITY OF CHICKENS OF LAYING HENS IN THE CONDITIONS OF LTD. "BASHTANSKA POULTRY FACTORY"

In the article the modern state of the technical rigging of poultry houses and his influence are considered and investigational on stored and productivity of chickens of laying hens of cross-country race of "Braun Nik" in the conditions of LTD. "Bashtanska poultry factory".

Keywords: genotype, laying hen, cross-country race, bearing, "Hellman", "Nijinsilmash", "Tehna".